

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid

Kinderdagverblijf en BSO

De Kindervilla Wereld Heemstede

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Inleiding	3
1.1	Introductie	3
2	Missie en visie	4
3	Grote risico's	5
3.1	Voorbeelden van grote risico's	5
4	Omgang met kleine risico's	7
5	Risico-inventarisatie	8
6	Thema's uitgelicht	9
6.1	Grensoverschrijdend gedrag	9
6.2	Vierogenprincipe	9
6.3	Achterwachting	11
7	EHBO regeling	12
8	Beleidscyclus	13
8.1	Beleidscyclus	13
8.2	Plan van aanpak	14
8.2.1	Welke maatregelen worden genomen?	14
8.2.2	Hoe worden maatregelen geëvalueerd?	14
9	Communicatie en afstemming intern en extern	15
10	Ondersteuning en melding van klachten	16

1 Inleiding

1.1 Introductie

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid van De Kindervilla Wereld Heemstede. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Dit beleidsplan is opgesteld in april 2018 en zal vanaf de opening van De Kindervilla Wereld Heemstede in werking treden. De aanleiding voor het schrijven van dit beleidsplan is de invoering van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang, welke op 1 januari 2018 in werking is getreden. Om tot dit beleidsplan te komen hebben we het bestaande pedagogisch beleid van De Kindervilla Wereld opnieuw bekeken en aangepast naar een beleidsplan Veiligheid & Gezondheid voor deze locatie. Uitgangspunt hierbij is of de huidige werkwijze leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel-, en leefomgeving.

De pedagogisch beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid. Naar aanleiding van ervaringen, veranderingen in wet- en regelgeving en overleg met contactpersonen veiligheid en gezondheid stellen we dit beleidsplan jaarlijks bij. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Dit beleidsplan geeft de medewerkers en ouders van de locatie uitgebreid inzicht in de werkwijze die wij hanteren. De missie en visie worden beschreven, de risico's worden in kaart gebracht, enkele thema's zoals grensoverschrijdend gedrag, het vierogenprincipe en de achterwachtregeling worden uitgelegd. Daarnaast zijn ook de beleidscyclus, de in- en externe communicatie en afstemming en de klachtenafhandeling uitgebreid beschreven.

2 Missie, visie en doel

Wij vinden het belangrijk dat De Kindervilla Wereld Heemstede een veilige en gezonde omgeving biedt voor de kinderen en de medewerkers. We werken met z'n allen aan een gezonde en veilige kinderopvang. Onze vier kernwaarden zijn dan ook: Veiligheid, Respect, Gezondheid en Ontwikkeling.

Kinderen ontdekken elke dag waar ze goed in zijn. Wij geven ze de ruimte om hun talenten te ontwikkelen. Net zoals kinderen zijn wij steeds in beweging. Zij groeien en wij groeien mee. Dit groeien gaat (soms letterlijk) met vallen en opstaan, en daar kunnen we doorlopend van leren. En natuurlijk maken we voortdurend een inschatting van de risico's, waardoor we gevaarlijke situaties (proberen te) voorkomen. We willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen.

Ontwikkelen betekent ook ruimte, de wereld mogen ontdekken, leren met vallen en opstaan. Kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen, horen hierbij. We leren kinderen stap voor stap omgaan met situaties die zij spannend vinden of risico's met zich meebrengen. Zo leren ze ook hun eigen grenzen kennen en verleggen.

Onze missie

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Onze visie

De Kindervilla Wereld Heemstede staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit passie en vanuit waar we een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles.

Doel

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van veiligheid en gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's,
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's en
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3 Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's waarvoor we maatregelen nemen verwijzen we naar de risico-inventarisatie die van deze locatie gemaakt zal worden zodra de verbouwing van het pand klaar is. Bij ieder risico en/of incident wordt er een risico en/of incident formulier ingevuld. Deze wordt ondertekend door de pedagogisch medewerker en aan de locatiemanager toegestuurd. Een incidentformulier wordt ook ondertekend en besproken met de ouder/verzorger van het kind met wie het incident heeft plaatsgevonden.

Hoe brengen wij de grote risico's in kaart?

- Er vindt een (aanvullende) registratie plaats na opening van de locatie middels de Risicomonitor
- Veiligheid en risico analyse is een vast agendapunt bij teamoverleggen
- Doordat we werken met een beleidscyclus, houden we het beleid actueel
- Bij activiteiten bespreekt het team elke keer de aanvaardbare risico's

3.1 Voorbeelden van grote risico's

De verdeling die wij hebben gemaakt zijn fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Maar welke belangrijke risico's vallen onder deze categorieën? Hieronder hebben wij een overzicht gemaakt van de grote risico's die onze aandacht hebben. Daarna wordt er beschreven welke maatregelen wij hiervoor hebben getroffen of welke maatregelen er nog genomen dienen te worden om de grote risico te minimaliseren.

Fysieke veiligheid

- Wiegendood
- Vallen van hoogte
- Verstikking
- Elektrocutie
- Beknelling
- Vergiftiging
- Verbranding
- Verdwalen
- Verdrinking
- Vermissing

Sociale veiligheid

- Grensoverschrijdend gedrag
- Kindermishandeling

Gezondheid

Meest voorkomende infecties zijn:

- Diarree (bijvoorbeeld diarree door onhygiënisch werken bij luier verschonen = kruisbesmetting)
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging
- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)
- Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus)

De maatregelen per categorie:

Fysieke veiligheid

Wiegendood

De genomen maatregelen zijn: de adviezen ter preventie van wiegendood worden opgevolgd. Baby slaapt op zijn rug, op de buik slapen mag uitsluitend wanneer het formulier buikslapen is ondertekend door ouders. Tot 2 jaar slapen de kinderen in een slaapzak. De slaapkamer wordt goed geventileerd, er wordt voorkomen dat het te warm is in de slaapkamer. Er worden geen koortjes, zeiltjes of voorwerpen gebruikt in de slaapkamer en de kinderen die slapen worden iedere 10 minuten gecontroleerd. (incidentenformulier wordt ingevuld en gemaïld naar de locatiemanager mocht het nodig zijn!).

Vallen van hoogte

- De ramen worden alleen op kantelstand open gezet. Zodat er geen gevaar is dat kinderen uit de ramen kunnen vallen. Uitsluitend de medewerkers bedienen de ramen. In de tuin staan bomen. De kinderen van de BSO mogen hier in klimmen omdat wij het belangrijk vinden dat kinderen zelf hun grenzen verkennen. Dat betekent dus ook in bomen klimmen en door de bossen struinen. Ongelukjes horen er af en toe bij. Alleen als het risico echt te groot is, wordt er ingegrepen. De hoogte voor het klimmen is maximaal 2 meter.

Beknelling

- Er volgt voor dit onderdeel geen maatregel.

Elektrocute

- De stopcontacten in de ruimtes zijn voorzien van de nieuwe kind beveiligde stopcontacten.

Verstikking

- Tijdens het gebruik van kralen en kleine voorwerpen wordt bij kinderen tot 6 jaar toezicht gehouden tijdens het gebruik. Hierdoor wordt het verstikkingsgevaar geminimaliseerd.

- Zachte ronde etenswaren zoals tomaatjes en druiven worden door vieren gesneden. Knakworsten worden in de lengte doormidden gesneden. Dit omdat de luchtpijp van kinderen zo klein is. Zacht voedsel zet uit in het lichaam. Door deze maatregel wordt de kans op verstikking geminimaliseerd.

Vergiftiging

-In de kinder wc's, zijn geen schoonmaakmiddelen, wc blokjes of luchtverfrissers aanwezig. Alleen handzeep.

- De schoonmaakmiddelen worden hoog in de kast bewaard.

- De tassen en jassen worden buiten het bereik van de kinderen gehouden. Bijvoorbeeld door hoog in de kast op te bergen.

Verbranding

- In de ruimtes zitten koken om de verwarmingen.
- Er wordt geen (open) vuur gebruikt.
- Er worden geen hete dranken in het bijzijn van de kinderen gedronken of geschonken. Hete dranken worden door de medewerkers alleen tijdens pauzes van de pedagogisch medewerkers aan het hoge keukenblok gedronken en als beide handen vrij zijn.)

Aandachtspunten met de BSO kinderen (koken):

- o Houdt altijd toezicht op de warmtebron.
- o Plaats de warmtebron op het hoge keukenblok.
- o Laat kinderen niet spelen in de buurt van de warmtebron.
- o Laat kinderen niet zelf de warmtebron hanteren.
- o Berg de warmtebron na gebruik weer op in de kast.

Met de kinderen van de BSO zijn er duidelijke afspraken gemaakt. (zie kleine risico's en hoe wij de kinderen hiermee om leren gaan)

- Verbranding door de zon (niet direct groot gevaar maar wel indirect)
Alle kinderen worden alvorens zij naar buiten gaan ingesmeerd met factor 50 als de UV index 3 is.

Verdrinking

Er is rondom het gebouw en omgeving geen water.

Bij heel warm weer, kan er met water gespeeld worden.

- Als er een badje wordt opgezet, gebeurt dit alleen als er minimaal twee medewerkers aanwezig zijn en één van de medewerkers er naast zit.

Uitstapjes en indicatie van de veiligheid (vervoer)

Vervoersmiddelen en zitjes moeten voldoen aan de veiligheidseisen. Wanneer gebreken worden geconstateerd mag het vervoersmiddel niet meer worden gebruikt en moet het direct gemeld worden voor reparatie. Medewerkers dienen op de hoogte te zijn van en zich te houden aan de afspraken m.b.t. het veilig vervoeren van kinderen. **De kinderen worden opgehaald van school naar de BSO door medewerkers van De Kindervilla Wereld.**

Verdwalen/Vermissing

- Verdwalen

- Er zijn geen andere bedrijven in het pand gevestigd, **dus de in- en uitloop blijft beperkt tot de breng- en haalmomenten van de kinderen.**

-De kindertoiletten bevinden zich tussen de groepsruimtes in.

- Op het buitenspeelplein staan de medewerkers strategisch opgesteld en zijn de hekken tijdens het buitenspelen dicht zodat niemand ongezien de tuin kan verlaten.

- Als een kind ondanks alle inspanningen op de groep of tijdens een uitstapje vermist is, wordt er een plan van aanpak met de medewerkers gemaakt. Daarnaast worden de ouders van het kind, de teamcoördinator en de politie ingelicht. Tegelijkertijd blijven we uitkijken naar het kind.

Naar buiten gaan: (de voordeur en de grote laan voor de deur met veel verkeer)

- Genomen maatregelen om dit risico te beperken: toegangscode op de deur, deur dicht, groepsdeuren en veiligheidshekjes

Trap entree kelder en 1^e verdieping:

- Door het plaatsen van traphekjes bij de trappen voorkomen wij dat kinderen doorlopen naar de kelder of de 1^e verdieping.

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Grensoverschrijdend gedrag. Genomen maatregelen zijn dat op alle locaties (zowel kinderopvang als bso) we het vierogenprincipe hanteren

- Kindermishandeling. Genomen maatregelen zijn dat er een Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is, die jaarlijks wordt besproken. Daarnaast volgt vier keer per jaar een groep medewerkers een training communiceren met ouders bij vroeg signalering waarin de Meldcode wordt besproken.

- Vermissing. Genomen maatregelen zijn duidelijke afspraken over toezicht en hoe te handelen bij uitstapjes, gesloten buitenruimtes en een 'drempel' voor kinderen op de locatie zonder toezicht te verlaten.

- Seksualiteit. Genomen maatregelen zijn dat wij in ons pedagogisch beleidsplan een apart onderdeel opgenomen met betrekking tot dit onderwerp. Medewerkers zijn hiermee bekend en handelen hier ook naar.

Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Medische fouten: Genomen maatregelen zijn gebruik van medicijnverklaringen en duidelijke afspraken over medisch handelen en plaatsen van kinderen met medisch risico, voldoende EHBO medewerkers en voldoende BHV'ers.

- Infectieziektes: Genomen maatregelen zijn dat alle iPads op de groepen de Konnect app hebben, zodat snel informatie te vinden is op website van de GGD en maatregelen genomen kunnen worden. Bovendien zorgen we voor informatievoorziening naar ouders.

- Binnenmilieu: Genomen maatregelen zijn dat alle locaties zijn onderzocht op ventilatie-eisen.

- Buitenterrein: Genomen maatregelen zijn protocol giftige planten en netten op zandbakken i.v.m. uitwerpselen van dieren.

De meest voorkomende infecties zijn:

Gastro enteritis (bv diarree door onhygiënisch werken bij luier verschonen = kruisbesmetting)

- Voedselinfectie of voedselvergiftiging

- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)
- Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus)

Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we op de volgende manieren:

Verspreiding via de lucht:

- Hoest- en niesdiscipline, ventileren en luchten

Verspreiding via de handen:

- Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier
- Persoonlijke hygiëne zoals kleding, nagels en sieraden, handschoenen

Via voedsel en water:

- Voedsel/water hygiëne en voedsel-/waterveiligheid
- **Het eten wordt bereid volgens de HACCP-norm**

Via oppervlakken (speelgoed):

- Het speelgoed wordt dagelijks gecontroleerd op vuiligheid en beschadiging. Het beschadigde speelgoed wordt direct weggegooid
- Binnen- en buitenspeelgoed wordt gescheiden
- Voor het reinigen van al het speelgoed: zie het **Schoonmaakrooster**
- Het speelgoed wordt zoveel mogelijk op in afsluitbare bakken opgeborgen i.v.m. stof
- Tijdens het spelen met water wordt goed opgelet of het water schoon is. Als dit niet het geval is of bij twijfel, wordt het direct verschoond
- **Op de groepen wordt gewerkt met schoonmaaklijsten. Op die lijsten staan de (schoonmaak)taken die gedaan moeten worden. Nadat het is gedaan wordt het afgevinkt met de initialen van de medewerker die dit heeft gedaan. De (assistent-)leidingsgevende controleert regelmatig of dit wordt gedaan.**

4 Omgang met kleine risico's

In onze missie geven we aan dat we kinderen de ruimte geven om te ontdekken. Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen, zoals ook te vinden op veiligheid.nl/risicovol spelen. Daarnaast willen we de kinderen beschermen tegen onaanvaardbare risico's. Deze grens tussen aanvaardbaar risico en de ruimte voor ontwikkeling en onaanvaardbaar risico proberen we op de volgende werkwijze te bepalen.

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen.

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

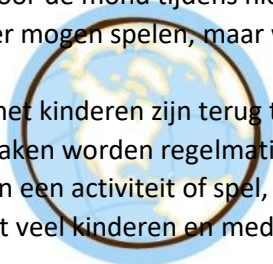
Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst. [Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

- Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.
- Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen.
- Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.
- Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

De bovengenoemde risico's aanvaarden wij als risico's met slechts kleine gevolgen. Wij leren kinderen hier op de juiste wijze mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich tijdens speelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf te laten bijdragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die binnen De Kindervilla Wereld Heemstede met kinderen gemaakt zijn, zijn bijvoorbeeld: het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een elleboogholte voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de afvalcontainer mogen spelen, maar wel zelf hun luier weg mogen gooien.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de risico-inventarisatie en werkafspraken van de locatie. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

5 Risico-inventarisatie

Zodra de verbouwing van het pand klaar is, gaan we starten met een nieuwe methode voor de risico-inventarisatie en gaan we gebruik maken van de Risicomonitor nieuwe stijl. Daarbij wordt op alle locaties voor de start, bij een verbouwing, ander gebruik van ruimtes of minimaal eens per vier jaar een risico-inventarisatie uitgevoerd met de thema's veilig en gezond gebouw, verzorgen, veilig ontdekken en sociale veiligheid. Deze wordt door een van de medewerkers in samenspraak met het team van de locatie ingevuld.

Hierin zijn de algemene afspraken en regels zoals we die binnen De Kindervilla Wereld Heemstede volgen opgenomen en deze kunnen waar nodig worden aangepast naar de locatie. Afspraken om risico's te beperken worden hierin vastgelegd, net als hoe gehandeld moet worden bij onveilige en ongezonde situaties en de acties die worden ondernomen om verbeteringen door te voeren en de controle hiervan.

Minimaal jaarlijks worden de inventarisatie en/of de werkafspraken van deze inventarisatie bij alle teamleden van de locatie onder de aandacht gebracht. Dit kan door afspraken te bespreken, checks uit te voeren of bijvoorbeeld met een filmpje of quiz onderwerpen verder uit te diepen.

Nieuwe medewerkers krijgen een overzicht van de afspraken van de locatie waar ze werken en worden daarop ingewerkt.

Dagelijks vindt er een visuele check plaats van de ruimtes binnen en buiten. Pedagogisch medewerkers bekijken de ruimte als ze binnenkomen. Risicovolle situaties of bijzonderheden worden direct verholpen.

6 Thema's uitgelicht

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Het gaat om risico's op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten en overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

Bij De Kindervilla Wereld Heemstede heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken
- De Meldcode huishoudelijk geweld en kindermishandeling wordt nageleefd
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring)
- We werken met een vierogenbeleid
- Medewerkers kennen het vierogenbeleid
- Het vierogenbeleid wordt goed nageleefd
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenbeleid niet goed wordt nageleefd
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt. Er wordt gewerkt met de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Er is een meldcode huiselijk geweld en protocol wat te doen bij vermoeden van kindermishandeling
- Medewerkers kennen de meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling

Hoe wij kinderen leren omgaan met grensoverschrijdend gedrag

- Structureel praten met kinderen over veiligheid

Met oudere kinderen praten we open en structureel over gevoelens van (on)veiligheid in de opvang. Dan gaat het om vragen als: wat betekenen veiligheid en onveiligheid voor hen? In welke situatie voelen ze zich veilig? En welke niet? Wat doen ze als ze zich onveilig voelen?

- Kleine overschrijdingen worden direct besproken

Kleine overschrijdingen kunnen bijvoorbeeld zijn:

Bij jonge kinderen (0-4 jaar): een kind langer vasthouden dan het prettig vindt of een gekke naam geven, bij oudere kinderen (4-12 jaar): een arm om hen heen slaan terwijl ze dat niet willen of seksueel getinte grapjes maken.

Wij vinden het belangrijk dat juist die kleine overschrijdingen ook worden gesignaleerd en

besproken. Zeker omdat kinderen niet altijd zelf in staat zijn aan te geven dat zij het gedrag onprettig of ongewenst vinden.

- De weerbaarheid van de kinderen wordt gestimuleerd.

Dit wordt gedaan door kinderen te leren dat zij de baas zijn over hun eigen lijf en dat er grenzen zijn aan contact. Grenzen die een ander moet respecteren en jij ook bij een ander respecteert. Daarom wordt structureel aandacht besteed aan weerbaarheid en seksuele opvoeding van kinderen.

6.2 Vierogenprincipe

De dagopvang De Kindervilla Wereld Heemstede is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Wij geven hier op de volgende wijze vorm aan:

Beroepskracht-kindratio

De Kindervilla Wereld Heemstede streeft altijd naar een beroepskracht-kindratio van minimaal één beroepskracht per vier kinderen bij een leeftijd vanaf 1 jaar. Op de BSO streven wij altijd naar een beroepskracht-kindratio van 1 op 10 bij de kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Als deze aantallen wijzigen door wet- en regelgeving, zullen wij dit aanpassen aan de wettelijke normen.

Transparantie

De Kindervilla Wereld Heemstede is een ruim gebouw met veel glas. Het is een opdracht om al het glas transparant te houden en niet dicht te plakken met werkjes en mededelingen. Er zijn tussen de groepen ramen geplaatst, waardoor er naar elkaars groepen gekeken kan worden. Dit moet je echt herschrijven. Dit is niet zo in mijn beleving.

Personeelsbezetting

De Kindervilla Wereld Heemstede is een locatie waar meerdere groepen zijn en waar dus ook meerdere pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. Tevens hebben de pedagogisch medewerkers een 9-urige werkdag.

Management by walking around

De assistent-leidinggevende is regelmatig op de groepen te vinden op willekeurige tijdstippen. De assistent-leidinggevende werkt ook wisselend dagdelen mee op alle groepen zodat zij veel sfeer kan proeven op de groepen. Pedagogisch medewerkers lopen regelmatig elkaars groepsruimte in zonder te kloppen.

In specifieke situaties

Gedurende een kinderdagverblijfdag doen zich verschillende bezettingsmomenten voor, bezetting qua kinderen en bezetting van medewerkers. Hieronder beschrijven wij de situaties waarbij het kan voorkomen dat een medewerker alleen is met de kinderen en hoe wij hiermee omgaan met inachtneming van het vierogen- en orenprincipe.

Specifieke situaties

- Er wordt onverwacht binnengelopen op de groepen door collega's of leidinggevenden en natuurlijk tijdens brengtijden in de ochtend en het ophalen tussen de middag door de ouders
- Toezicht bij buiten spelen
Een pedagogisch medewerker is niet langdurig en structureel alleen buiten met kinderen. Van de omwonenden verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is zich 'gezien' weten doordat ze niet in een afgesloten ruimte zitten waar niemand hen kan opmerken

Uitstapjes

- Pedagogisch medewerkers gaat altijd met zijn tweeën (of meer) op stap met de kinderen. In vakanties, op roostervrije dagen van de school, of op woensdagmiddag is er volop gelegenheid tot het maken van een uitstapje. Dit wordt dan ook regelmatig gedaan. Er is sprake van een uitstapje als de kinderen buiten een straal van 500 meter van de locatie verwijderd zijn. Hiervoor wordt de wettelijke beroepskracht-kindratio (BKR) gehanteerd. Indien er niet aan de BKR voldaan kan worden kan een uitstapje niet doorgaan. Als de kinderen een uitstapje maken, dragen zij altijd een hesje met het Kindervilla Wereld-logo.

Overige maatregelen

- We zorgen voor een open aanspreekcultuur en stimuleren het onderling feedback geven door de pedagogisch medewerkers (dit komt met regelmaat terug in groeps- en locatieoverleg)
- Regels omtrent gebruik mobiele telefoons en het verbieden van oppassen buiten werktijd voor pedagogisch medewerkers dragen bij aan het vierogenprincipe

6.3 Achterwachtregeling

Als er maar één medewerker ingezet wordt in de tijden dat er mag worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio, dan is er altijd een andere volwassene in het pand aanwezig. Dit kan een collega zijn, of de (assistent-)leidinggevende.

7 EHBO regeling

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Daarom hebben we altijd een BHV'er op de locatie gedurende de openingstijden van de opvang. Daarnaast moeten we ten allen tijde een medewerker op de locatie hebben met een geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Op dit moment zijn er op al onze locaties ruim voldoende medewerkers met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Eind maart 2018 heeft een ruime meerderheid, minimaal 60% van onze medewerkers, de cursus kinder-EHBO gevolgd. Dit geldt voor zowel de herhalingscursus als de volledige cursus. De certificaten zijn behaald bij het instituut Just in Time. Voor onze locatie in Heemstede streven wij naar hetzelfde percentage gecertificeerde medewerkers als onze overige locaties. Er is tenminste 1 werknemer in het pand aanwezig met een geldig EHBO certificaat.

8 Beleidscyclus

8.1 Beleidscyclus

Het cyclisch werken met beleid is een nieuw onderwerp voor De Kindervilla Wereld Heemstede. De opgestelde beleidsnota's en protocollen werden bijgewerkt indien dit noodzakelijk was. Met betrekking tot de veiligheid betekende dit dat op alle locaties voor de start, bij een verbouwing, bij ander gebruik van ruimtes of eens per vier jaar een risico-inventarisatie werd uitgevoerd. Dit gebeurde echter niet cyclisch. Omdat wij het als organisatie erg belangrijk vinden dat dit is geborgd, hebben we vanaf

1 februari 2018 een pedagogisch beleidsmedewerker aangesteld, die hiervoor zal zorgdragen. De beleidscyclus met betrekking tot het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid zal worden gestart in het tweede kwartaal van 2018.

Onze beleidscyclus starten we met een uitgebreide risico-inventarisatie. Tijdens een teamoverleg bepalen we welke medewerkers op welke onderwerpen een QuickScan gaan uitvoeren en gedurende welke periode hieraan wordt gewerkt. Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie maken we een actieplan en een jaarplan op. De voortgang van beide plannen wordt regelmatig geëvalueerd tijdens teamoverleggen. Op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid ingesteld.

Onze beleidscyclus bestaat uit de volgende vier fasen:

1. In de eerste fase worden voorbereidingen gedaan om de risico-inventarisatie te kunnen uitvoeren. Voor de nieuwe Risicomonitor betekent dit dat eerst de thema's moeten worden vastgesteld die hierin opgenomen worden (met de daarbij behorende onderwerpen). Wellicht zijn er bepaalde onderwerpen die eerst nog verkend moeten worden. Ook moet worden gekeken wie de verantwoordelijke is voor de uitvoering van de Quick Scans.
2. In de tweede fase wordt daadwerkelijk aan de slag gegaan met de risico-inventarisatie. In deze fase gaan we actief met medewerkers in gesprek over de te behandelen thema's zodat een overzicht ontstaat van aandachtspunten die voor verbetering vatbaar zijn.
3. In de derde fase wordt opgesteld hoe deze verbeterpunten het beste aangepakt kunnen worden, in de vorm van een plan van aanpak.
4. In de laatste fase evalueren we of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering. Voor het doorlopen van de cyclus houden wij in principe een jaar aan. Dit kan eventueel korter zijn wanneer kleine onderwerpen in delen worden opgepakt.

8.2 Plan van aanpak

8.2.1 Welke maatregelen worden genomen?

De risico-inventarisaties hebben inzicht gegeven in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisatie zullen er een aantal actiepunten op de agenda worden gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren.

8.2.2 Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we jaarlijks de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens ons teamoverleg. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

9 Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin.

Tijdens (team)overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen.

Nieuwe medewerkers worden tijdens hun inwerkperiode op de hoogte gesteld van het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid en de afspraken op de locatie.

Actuele zaken of aandachtspunten worden via de e-mail of nieuwsbrieven onder de aandacht gebracht van alle locaties en medewerkers.

Tijdens het intakegesprek berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Zo zijn ouders direct op de hoogte van onze visie ten aanzien van veiligheid en gezondheid.

Daarnaast worden ouders via de nieuwsbrief die eenmaal per half jaar, of vaker indien nodig, en via de oudercommissie op de hoogte gehouden van lopende activiteiten. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen. Daarnaast is het streven om twee maal per jaar een ouder/thema avond te organiseren, welke door de oudercommissie wordt verzorgd.

10 Ondersteuning en melding van klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback, en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang. Meer informatie hierover is te vinden op onze website www.dekindervillawereld.nl. Daar staat onder het kopje 'ouders' ons klachtenreglement.

